

Beslutningsforslag nr. B 60. Fremsat den 10. januar 2006 af Simon Emil Ammitzbøll (RV), Lissa Mathiasen (S), Kamal Qureshi (SF) og Majbrit Berlau (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om adgang til stedbarnsadoption for registreret partner fra barnets fødsel

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag, som giver registrerede partnere adgang til stedbarnsadoption fra barnets fødsel.

Bemærkninger til forslaget

1. Formålet med beslutningsforslaget

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af B 161 (folketingsåret 2003-04), se Folketingstidende 2003-04, forhandlingerne side 9032 og tillæg A side 6998 og 7001.

Ved lov nr. 360 af 2. juni 1999 blev lov om registreret partnerskab ændret således, at en registreret partner kan adoptere den anden partners barn, medmindre der er tale om et adoptivbarn fra et andet land (stedbarnsadoption for den registrerede partner). Efter adoptionslovens bestemmelser kan en forældremyndighedsindehaver ikke give samtykke til adoption før 3 måneder efter barnets fødsel.

Det er et væsentligt problem for homoseksuelle par, der venter barn, at (stedbarns)adoption ikke kan finde sted inden 3 måneder efter barnets fødsel. Selv om der er tale om en planlagt familieførøgelse i et registreret partnerskab, og at der ikke er nogen tvivl om, hvem der skal være barnets forældre, har den biologiske mors partner efter de gældende regler ikke mulighed for at blive forælder fra barnets fødsel.

Dette tidsrum giver anledning til utryghed og usikkerhed, herunder bl.a. med hensyn til retsstillingen for den potentielle adoptant, såfremt den biologiske mor dør inden 3-måneders-fristens udløb. En anden konsekvens af disse regler er, at den registrerede partner til den biologiske mor ikke kan få orlov i forbindelse med barnets fødsel. Det betyder, at familien ikke kan være samlet om det nyfødte barn.

Formålet med dette forslag er at give adgang til, at en registreret partner kan stedbarnsadoptere fra barnets fødsel. Forslaget er et skridt i retningen af at fjerne forskelsbehandlingen af homoseksuelle par i forhold til heteroseksuelle par.

Enhedslisten fremsatte i folketingsåret 2002-03 et lovforslag om ændring af lov om registreret partnerskab (adgang til stedbarnsadoption for registreret partner fra barnets fødsel) (L 119). Lovforslaget kunne imidlertid ikke samle flertal i Folketinget.

Dette beslutningsforslag er en revideret udgave af L 119, hvor de indvendinger, som blev fremført under

behandlingen af L 119, er søgt imødekommet, samtidig med at forslagens sigte er bevaret.

Der henvises om den nærmere udformning af det lovforslag, som regeringen opfordres til at fremsætte, til afsnit 3 nedenfor.

2. Retstilstanden

Efter § 3 i lov om registreret partnerskab har registrering af partnerskab som udgangspunkt samme retsvirkninger som indgåelse af ægteskab, og bestemmelser i dansk lovgivning, som omhandler ægteskab og ægtefæller, skal anvendes tilsvarende på registreret partnerskab og registrerede partnere.

Adoptionslovens regler om ægtefæller finder, jf. lov om registreret partnerskab § 4, stk. 1, ikke anvendelse på det registrerede partnerskab. En registreret partner kan dog adoptere den anden partners barn, medmindre der er tale om et adoptivbarn fra et andet land.

Efter adoptionslovens § 8, stk. 2, kan forældrenes samtykke til adoptionen ikke modtages før 3 måneder efter barnets fødsel, medmindre ganske særlige forhold foreligger. En adoption kan således som udgangspunkt ikke gennemføres, før barnet er 3 måneder gammelt. Baggrunden herfor er, at forældrene skal have mulighed for at træffe beslutningen om adoption på et velovervejede grundlag.

Ved adoption indtræder samme retsforhold mellem adoptant og adoptivbarn som mellem forældre og deres ægtebarn, og barnet og dets livsarvinger arver og arves af adoptanten og dennes slægt, som om adoptivbarnet var adoptantens biologiske barn. Samtidig bortfalder retsforholdet mellem adoptivbarnet og dets virkelige slægt. Såfremt en ægtefælle adopterer sin ægtefælles barn eller adoptivbarn, får barnet i forhold til ægtefællerne samme retsstilling, som hvis det var deres fælles barn.

Det fremgår af forarbejderne til børneloven, at en adoption som udgangspunkt først bør gennemføres, når faderskabet er fastslået. Gennemførelsen af en adoption skal altså som udgangspunkt afvente afslutningen af en verserende faderskabssag. Barnets far får

hermed mulighed for at udtale sig om adoptions-spørgsmålet. Hvis faderen siger nej, gennemføres adoptionen som udgangspunkt ikke. Hvis faderen ikke modsætter sig adoption, sikres det herved, at faderskabet registreres. Barnet får dermed mulighed for senere, hvis det ønsker det, at få oplyst, hvem dets genetiske far er.

Hvis der ikke er oplyst nogen mulig far til barnet, er det i forarbejderne til børneloven forudsat, at en stedbarnsadoption som udgangspunkt ikke bør gennemføres før 6 måneder efter barnets fødsel. Det skyldes, at en mand, der har haft et seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, ifølge børnelovens § 6 har ret til at få prøvet, om han er far til barnet. Anmodning herom skal fremsættes inden 6 måneder efter barnets fødsel.

3. Den nærmere udformning af lovforslaget

Forslagsstillerne foreslår, at det lovforslag, som regeringens opfordres til at fremsætte, udformes efter følgende retningslinjer:

1. Der gives adgang til stedbarnsadoption for den registrerede partner fra et tidligere tidspunkt end 3 måneder efter barnets fødsel i princippet fra tidspunktet for barnets fødsel. Adoptionen gennemføres som en midlertidig adoption, men således at retsvirkningerne heraf svarer til en egentlig adoption. Efter 6 måneder gøres adoptionen permanent.
2. Hvis der er anlagt faderskabssag eller der er oplyst en mulig far til barnet, kan der ikke gennemføres (midlertidig) adoption før tidligst på det tidspunkt, hvor faderskabssagen er afsluttet og en eventuel far har haft mulighed for at forholde sig til adoptionen.
3. Den midlertidige adoption gennemføres i to trin med henblik på at imødekomme synspunktet om, at der også i disse sager, dvs. stedbarnsadoption til registreret partner ved barnets fødsel, er behov for at give moderen tilstrækkelig tid til at overveje sin beslutning. Punktet kan f.eks. udmøntes på den måde, at anmodningen om midlertidig adoption skal indgives mindst 3 måneder før barnets fødsel, og at moderen skal bekræfte sit samtykke om stedbarnsadoption efter fødslen.

4. Hvis der inden 6 måneder efter barnets fødsel fremsættes anmodning fra en mand, der har haft et seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, om at få prøvet, om han er far til barnet, gennemføres en sådan sag. Hvis sagen resulterer i, at manden bliver erklæret at være far til barnet, skal der tages stilling til de retlige konsekvenser heraf.

Forslagsstillerne finder, at der med hensyn til stedbarnsadoption for registreret partner fra barnets fødsel i praksis kun helt undtagelsesvis vil kunne opstå en situation, hvor der er anlagt faderskab eller oplyst en mulig fader eller en mand påberåber sig sin ret efter børnelovens § 6. I praksis vil der ikke være en far i disse sager. For det første er det en betingelse for stedbarnsadoption fra barnets fødsel, at der foreligger et registreret partnerskab. For det andet vil graviditeten oftest være sket ved insemination med anonym donor-sæd, hvor der således kun er den biologiske mor til at give samtykke.

Børnelovens § 6 om en mands ret til at få prøvet, om han er far til et barn, hvis han har haft et seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, forekommer på denne baggrund umiddelbart ikke særlig relevant i disse situationer. Hvis situationen imidlertid – formentlig helt undtagelsesvis – skulle opstå, må der i lovforslaget angives en løsning herpå.

At det er muligt at finde en fornuftig løsning på denne slags spørgsmål fremgår bl.a. af, at det i forarbejderne til børneloven er forudsat, at der i visse tilfælde kan blive tale om at gennemføre en faderskabssag efter en adoption. En sådan faderskabssag vil som udgangspunkt ikke berøre adoptionens gyldighed og vil ikke have nogen retsvirkning for den pågældende mand (f.eks. med hensyn til samvær eller arveret). Fastslæelsen af faderskabet vil derfor som udgangspunkt kun betyde, at barnet, når det bliver voksent, har adgang til at få at vide, hvem der er dets biologiske far.

Forslagsstillerne vil ikke lægge sig fast på, hvordan denne særegne situation skal løses i beslutningsforslaget. Det må formentlig til dels bero på sagens konkrete omstændigheder, men udgangspunktet må være, at stedbarnsadoptionen ikke ophæves, hvorimod forslagsstillerne ikke vil være helt afvisende over for, at samværsret for faderen henholdsvis arveret for barnet efter faderen kan være en relevant mulighed.

Skriftlig fremsættelse

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om adgang til stedbarnsadoption for registreret partner fra barnets fødsel.

(Beslutningsforslag nr. B 60).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.